

Gece bizi alkışlayanlar sabah kaçtı

» Yarn Hemşireler Günü... Pande-
mide cepheyi hiç terk etmeyen
isimsiz kahramanlar, yaşadıklarını
anlatırken dertliydi: Gece balkondan
bizi alkışlayan komşum ertesi gün be-
nimle aynı asansörde yukarı çıkmak
istemedi... **ZİYNETİ KOCABİYİK 2'DE**

T sağılık

Destek için adım at

Bu yıl Dünya Hemşireler Günü'nde, Covid-19 salgınında hayatını kaybeden sağılık profesyonellerinin çocuklarına eğitim bursu sağlamak için "Harekete Geçiyoruz" kampanyası başlatıldı. Baxter firmasının koşulsuz destekleriyle yürütülen projede Türk Hemşirelik Derneği, Türk Cerrahi Hemşireler Derneği, Türkiye Yoğun Bakım Hemşireleri Derneği, Türk Nefroloji, Diyaliz ve Transplantasyon Hemşireleri Derneği iş birliğinde yürütüldü. Bu kampanyada yapılacak tek işlem telefona ücretsiz olarak yukarıdaki Help Stepe uygulamasını indirip adını vermek. Atılacak her adım, Covid-19 öksüz bıraktığı çocukların eğitimine gidecek.

COVID-19 EN ÇOK ONLARI ETKİLEDİ

Pandeminin isimsiz kahramanları

Hemşireler, salgının ilk gününden itibaren kendilerini hiç düşünmeden, virüs savaşında cephenin en ön saflarında yer aldılar. Yeri geldi hastanelerde, yeri öldüler ama asla savaş meydanını terk etmediler... Virüs savaşının isimsiz kahramanları, hemşireler...

Yaklaşık bir buçuk yıldır bütün dünyayı kasıp kavuran Covid-19 pandemisi, toplumun her kesimini derinden etkiledi. 65 yaş üstü yaşlılar, üreticiler, ticaretçiler, öğrenciler, öğretmenler ama en çok da sağılık çalışanları etkiledi. Bu süreçte, sağılık çalışanlarının için de bir grup var ki, salgının ilk gününden itibaren virüs savaşında cephenin en ön saflarında yer aldılar. Covid kuyafelerinin içinde, kıyafet bulamazlarsa sadece bir maskeyle, terden emsilmek olana kadar neredeyse 24 saat çalıştılar. Yeri geldi hastanelerde, yeri geldi öldüler ama asla savaş meydanını terk etmediler... Virüs savaşının isimsiz kahramanları, hemşireler...

Yarın Dünya Hemşireler Günü. Onlar yine görevlerinin başında, covid servislerinde ya da çalıştıkları kurumların diğer bölümlerinde hastalara şifa ve şefkat dağıtmaya devam ediyorlar. Adları anılmadan sabırlı ve sessizce... Biz de onların gününde, sözü onlara verdik ve pandemi sürecinde neler yaşadıklarını öğrendik.

SALGININ ÖNEMLİ YÜKÜ SAĞLIK ÇALIŞANLARINA YÜKLENDİ

Pandemi döneminde salgın yükünün büyük bölümünün sağılık çalışanlarının üzerinde olduğunu söyleyen Türk Hemşireler Derneği Genel Başkanı Prof. Dr. Sevilay Şenol Çelik, sağılık hizmet sunumunda hastayla bire bir temas gerektiren uygulamaların yüzde 80'inin hemşireler tarafından yürütüldüğünü hatırlatarak bu yükün önemli bir bölümünün hemşireler tarafından üstlenildiğini söylüyor. "Yaklaşık bir buçuk yıldır bütün hayatları neredeyse hastaneler oldu" diyen Prof. Dr. Çelik, "Ancak hepimizin bir hayatı, iş dışında da sorumluluklar var. Hemşireler aynı zamanda bir eş, bir anne ya da baba. Hem yorgunluk hem de uzun çalışma saatları sebebiyle aileleri, çocukları ile ilgilenmek ve bu sorumlulukları yerine getirmek çok zorlandılar. Bir taraftan yüksek stres düzeyi, diğer taraftan virüs bulaştırma korkusu, yorgunluk, tükenmişlik, özlük sorunları, ücret problemleri pandemiyi basandan beri yaşadığımız ve zaten dile getirdiğimiz problemler. Ama aslında bu süreçte bizleri pandemi değil, duyulmamak, görülmemek yordu" diyor.

PANDEMİ DÖNEMİNDE DE ŞİDDET SÜRÜYOR

Hastaları canı pahasına hayatta tutmaya çalışan hemşirelerin, pandemi döneminde de şiddete uğradığını hatırlatan Prof. Dr. Çelik, "Derneğimize ulaşan bilgilere göre her beş hemşireden biri, görevi başında hasta ya da hasta yakınları tarafından sözel şiddete uğruyor. Bazen bu duruma maalesef fiziksel şiddet de eşlik ediyor" şeklindeki sözleriyle durumu gözler önüne seriyor.

ÖLÜM ÜYKUSUNDA 'ANNE ÖLME' DİRİ SATIYKILOR

Pandeminin ilk günlerinden itibaren sağılık çalışanları aileleriyle ilgili kaygılar yaşıyor. Virüsü eve çocuklarına eşlerine taşımamak için bir kısmı lojmanlarda kaldı; bir kısmı çocuklarını memleketlerine ailelerinin yanına gönderen

EDITOR: Zeynep K...

@ziynetim
zinetim.kocakivildik

Biz bir savaştayız, cepheyi terk edemeyiz

Virüsü tanıdığı sağılık personelinin duyduğu endişe ve korkunun ortadan kalktığı söyleniyor. Türkiye Hastanesi Başhemşiresi Aysel Sağlam, ilk vakalardan birinin Türkiye Hastanesine gelişimini hatırlatarak, "Bir bilimemle karşı karşıyaydık. İlk anda bütün sağılık personeli gibi hemşire arkadaşlarımız da korkuya kapıldı, çekindiler. Çekinceleri sadece birkaç saat sürdü. Arkadaşlarımızın hep aynı disine takarak çalışıyor. Birçoğu bizzat bana gelerek 'Aysel Hanım biz bir savaştayız, ben cepheyi terk edemem. Sahada olayım, çocuğu yaşlısı olan arkadaşlar evde olsunlar' demesini asla unutamam." diyor.

rek aylarca süren özlere göze aldı. 3 ay 5 ay çocuklarına görünmeden, sanılmadan sabrettiler. Kaybetme korkusunu sadece anneler, babalar değil, çocukları da yaşadı.

Mersinli hemşire Berivan Güneş, sekiz yaşındaki oğlunun kaygısını "Oğlum uykusunda anne ölmeye" diye saykılıyor sözleriyle anlatıyor. Pandeminin ilk dönemlerinde aya evde yaşadığı çocuğundan kaçmaya çalıştığını anlatan Berivan hemşire, "Oğlum bana sürekli olarak 'Anne ölmeyeceksin değil mi? Sakın öleymem, ben seni çok özlerim. Eğer gidersen yanına beni getirmeyi dile' diye ağlıyordu. Bu sözler yüreğimi parçalarken, hiç düşünmeden Covid-19 hastanama yanına girip onun bakımını yapıyordum" diyor.

GECE ALKİŞLAYANLAR, GÜNDÜZ BİZİMLE AYNI ASANSÖRE BINMEDİ

Virüsün ilk çıktığı dönemde yıllardır enfeksiyon hastalıklarıyla uğraşan biri olarak endişesinin çok da yüksek olmadığını söyleyen İzmirli hemşire Elvan Güneş, "Eve' korkutucu bir bilimemle karşı karşıyaydık ama yıllardır farklı virüslerle karşılaşıyor ve onlardan nasıl korunacağımızı biliyorduk. Başlangıçta kişisel koruyucu ekipmanlara ulaşmada problem yaşayınca endişemiz biraz arttı ama sonra bu da çözüldü. Ancak biz asi üzen kamu toplumunun bizi enfeksiyonu bulaştırma adayı olarak görmesi ile oluşturulan psikolojik baskıydı. Gece balkondan bizi alkışlayan komşun ertesi gün benimle aynı asansörde yukan çıkmak istemiyordu. Sonuçta biz hem hastanaya korumayız hem de kendimizi ve çevremizi korumayız meslek hayatımızın başından beri öğrendiyorduk. O dönemde bu yüzden kendimi çok çaresiz hissettiğim anlar oldu" diye anlatıyor.

Pandemi sürecinde hasta kayıplarının kendisini çok etkilediğini söyleyen İstanbul Eğitim

ve Araştırma Hastanesi Dâhiliye Kliniği Servis Hemşiresi Gülten Küçükakal, "Covid-19'u çok yoğun yaşadık hastalarımızdan çok kayıplar verdik. O süreç çok yıpratıcıydı. Genç hastalarımız da kaybetmek çok kötüydü. Ve devam ediyor. Bunu bir de bir yaşamak kolaydır bir süreç değil. Çünkü siz rakamları görüyorsunuz bir hastalarımız uzarım ve yakalarının yaşadıkları acıları" sözleriyle duygularını anlatıyor. Virüse aldırılmadık işi olmadığı hâlede bir araya gelen kalabalıklara kaçınmaları cesaretini anlamının mümkün olmadığını ifade eden Gülten hemşire, "Ben bir buçuk yıldır ne bir arkadaşım evime gitti mi de evime kabul ettim. Çünkü ben hastalıklardan korkuyordum. Biz aşıladık ama evdeki eşlerimize aşılanmadı. Biz sağılıklılar bu kadar dikkat ettik ama hep başkalarının tedbirsizliğini bedeli ödedik. Hastalığı geçirdim ve aşılan, ona rağmen korkuyorum ve tedbitlere uyuyorum. Virüs bitmedi hatta varyantları daha da kötü. Tedbitlere uyalım" çağrısını yapıyor.

Çocuklarına hasret çekiyorum

Covid-19'a savaşta en büyük sınavını çocuklarıyla veren hemşirelerden biri de İstanbul Eğitim ve Araştırma Hastanesinin hemşirelerinden Şirin Alplilik... Okullar kapanırdan sonra, hemşire olduğu için bakıcıların çalışmak üzere eve gelmek istemediğini ve bu yüzden yedi yaşındaki kızı Elif Duru ve 12 yaşındaki oğlu Alper'i ailesinin yanına memleketinde göndermek mecburiyetinde kaldığını anlatıyor Şirin hemşire. "Artık bu hasrete dayanamıyorum. Ne olursa olsun yanına getireceğim ve bu özlemi bitireceğim" diye anlatıyor.

Tükenmişlik sendromuna girdik

Pandemi döneminde en büyük endişelerden birinin eve virüs taşımamak olduğunu anlatan İstanbul Eğitim ve Araştırma Hastanesi Endoskopi Bölümü hemşirelerinden Şebnem Çihan, "Hemşirelerin aynı zamanda annelerim. On bir yaşında bir oğlumun. Bir süre çoğumu memleketinde götürdüm ama sonra geri gelmek zorunda kaldım. Bu süreçte çok olmadıkları için çok fazla sıkıntı çekti. Bir taraftan işinin başında olma-

ya çalışıyorsanız bir taraftan beyninizin yanına evde çocukları bırakarak Resmen bir bocalama devresine girdik. Bedenden de yorulduk ama psikolojik yorgunluk çok daha ağır. Robot gibi olduk. İnsanların çoğu da anlayışlı değil zaten. Toplumun bir kısmı biz çok yukan çıkıyor bir kısmı yarı dinleme sokuyor. Olanı anlayışlı olmadıkları için bir yerden sonra sen de benziyorsun. Bir tükenmişlik sendromuna giriyorsun" diyor.